

Morhuvad papegoja (*Poicephalus senegalus* sp.)

Lämplighet

Den morhuvade papegojan är en trevlig och ganska tystlåten papegoja vilket gör att den är en av de papegojorna som lämpar sig bäst att hålla om man bor lyhört. Den är mycket lekfull och akrobatisk och vill gärna ha mycket leksaker. Den bör inte lämnas ensam. Har man mycket tid och är villig att ge fågeln mycket stimulans varje dag så länge den lever, den kan leva i över 30 år, är det en underbar fågel. Om man inte är beredd att göra det är det inte rättvist mot fågeln att köpa den då den kommer att må mycket dåligt.

Ursprung

Den morhuvade papegojan lever i grupper i skogen och på savannen i Senegal, Gambia, Guinea, Guinea-Bissau och Nigeria.

Utseende

Den morhuvade papegojan är kraftig mindre papegoja. Längden är cirka 23 cm. Den har grått huvud, grön nacke och hals som bildar en spetsig triangel ner mot buken. Bröstsidor och buk är gult, gulorange eller orange-röd beroende på vilken av de tre underarterna man talar om. Vingarna är gröna.

Foder

Som bas ges dagligen en pelletsblandning och mycket frukt och grönt. Som komplement ges fröblandning av god kvalitet utan solrosfrö. Ges en näringsriktig foderstat behöver man ej ge vitaminer. Ge aldrig fågeln choklad, koffein eller alkohol. Avokado är dödligt giftigt för fåglar.

Ljus

Papegojor kan lida av kalkbrist trots att de får tillräckligt med kalk i kosten. För att tillgodogöra sig kalk måste papegojan ha vitamin D. Vitamin D tillgodogör sig fågeln via UV-ljus som den får från solen eller speciella lysrör som finns speciellt för fåglar. Dessa byts ut varje år då de avtar i styrka. De bör sitta cirka 40 cm från den plats där papegojan tillbringar merparten av sin tid. Det bästa är dock om papegojan får ofiltrerat solljus (ej genom glas) på sig.

Buren

Då den morhuvade papegojan leker mycket rekommenderas en mycket stor bur, gärna större än vad föreskrifterna anger. Buren bör stå mot en vägg och ljust, dock ej i direkt solsken. Många av de burar som finns att köpa är väldigt höga, vilket lurar köparen att tro att det är en stor bur. Volymmässigt stämmer det, men inte utrymmesmässigt. En fågel behöver utrymme vågrätt, inte i höjddled då den inte flyger lodrätt utan vågrätt. Inred buren med olika tjocka naturgrenar av lövträd. Lägg tidningar eller träflis på botten. Det bör finnas flera mat- och vattenskålar som placeras så att fågeln inte kan bajsas i dem. Leksaker och grenar att gnaga på bör alltid finnas.

Handhavande

Om den morhuvade papegojan inte är tam och den måste fångas, använd en handduk och lägg över fågel. Ta ett försiktigt men bestämt grepp bakifrån om fågelns huvud och undernäbb. Håll om fågelns hela kropp löst men ändå bestämt, kläm ej över bröstkorgen då fågel andas med hela kroppen.

Hemkomsten

Om den morhuvade papegojan inte är tam och den måste fångas, använd en handduk och lägg över fågel. Ta ett försiktigt men bestämt grepp bakifrån om fågelns huvud och undernäbb. Håll om fågelns hela kropp löst men ändå bestämt, kläm ej över bröstkorgen då fågel andas med hela kroppen.

Skötsel

Mat, frukt och grönt och vatten byts dagligen, oftare om det är förorenat. Rengör mat och vattenskålar dagligen och bur och sittpinnar minst en gång i veckan. Ta bort bajs och matrester från botten dagligen då det annars bildas bakterier. Den morhuvade papegojan kommer från ett fuktigt klimat och bör duschas flera gånger i veckan för att må bra. Då den morhuvade papegojan är mycket känslig för luftföroreningar ska man ej röka inomhus.

Jordbruksverkets föreskrift (SJVFS 2014:17, Saknr L 80) hur man håller en papegoja

- Den morhuvade papegojans bur vara minst 0,9 x 0,5 m och 0,6 m hög. Buren ska berikas med saker att klättra på, föremåla att gnaga och plocka sönder. Det ska finnas foderanordningar som stimulerar födosöksbeteende. Berikningsföremål ska bytas ut med så täta intervall att fågel inte tappar intresset och slutar använda föremålen.
- Fåglar som i naturen lever i grupp ska hållas i par eller grupp, man bör därför inte ha en morhuvad papegoja utan minst två av samma art eller släkte.
- Vingklippning ska inte ske regelbundet, utan endast under vissa omständigheter.
- Ett koppel får inte fästas runt benet eller ringen på papegojan. Ett flygsele eller motsvarande som sitter runt kroppen, och som hanteras av en människa, får användas tillfälligtvis.
- Papegojor bör dagligen ha tillgång till utrymmen där de kan utföra naturliga rörelsemönster såsom att flyga fritt.
- Papegojor ska hållas i en berikad miljö som stimulerar dem att utföra sina naturliga beteenden och förhindrar att de utvecklar beteendestörningar.

Sjukdom

Blir den morhuvade papegojan sjuk är det ofta foderrelaterade sjukdomar pga felaktig kost. Tror du att din fågel är sjuk, kontakta en fågelkunnig veterinär omedelbart då sjukdomsförloppet ofta är mycket snabbt. Tänk på ordspråket ”Den dagen din fågel verkar sjuk, är den dagen den dör”. Tecken på sjukdom är ändrat beteende, matvägran, uppburrad fjäderdräkt, matta och trötta (ovala) ögon. I väntan på veterinärbesök, placera din fågel i ett fuktigt uppvärmt rum ca 30 grader. Använd inte värmelampa, då det punktvis kan bli för varmt. Ett bra sätt att hålla koll på sin fågel är att väga den en gång i veckan. Minskar den mer än 10 % i vikt bör fågelkunnig veterinär uppsökas.

Litteratur

Guide to Senegal Parrots av Mattie Sue Athan och Dianalee Deter

Complete Guide to Senegal Parrots av Pamela Hutchinson

